

نهم پروژهیه ناماده کراوه و دارشتهوهی بۆ کراوه له لایهن

لیژنه‌ی یاسایی سه‌رۆکایه‌تی نه‌نجومه‌نی وه‌زیرانه‌وه

پالپشت به حوکمی برگیه‌ی (٢)ی مادده‌ی (٨)ی یاسای نه‌نجومه‌نی وه‌زیرانی ههریمی کوردستان ژماره (٣)ی سالی ١٩٩٢ی هه‌موار کراو، نه‌نجومه‌نی وه‌زیرانی ههریمی کوردستان - عیراق له دانیشتی ژماره () ی گریډراو له () بریاری پیشنیار کردنی پروژه یاسای ده‌سته‌ی کاروباری ئافره‌تانی له ههریمی کوردستان - عیراق، به‌م شیوه‌یه‌ی خواره‌وه، ده‌ر کرد:

یاسای ژماره () ی سالی ٢٠١٨

یاسای نه‌نجومه‌نی کاروباری ئافره‌تان له ههریمی کوردستان - عیراق

به‌شی یه‌که‌م

پیناسه‌کان

مادده‌ی یه‌که‌م:

مه‌به‌ست له‌م ووشه‌و ده‌سته‌واژانه‌ی خواره‌وه مانا‌کانی به‌رام‌به‌ریانه بۆ مه‌به‌سته‌کانی نهم یاسایه:

یه‌که‌م: ههریم: ههریمی کوردستان - عیراق.

دووهم: ده‌سته: ده‌سته‌ی کاروباری ئافره‌تان له ههریم (هه‌لده‌وه‌شیندیریته‌وه)

دووهم: نه‌نجومه‌ن: نه‌نجومه‌نی کاروباری ئافره‌تان له ههریم.

سییه‌م: سه‌رۆکی نه‌نجومه‌ن: سه‌رۆکی نه‌نجومه‌نی کاروباری ئافره‌تان له ههریم. (زیده‌کراوه)

به شی دووهم

دامه زانندن و نامانجه کان

ماددهی دووهم:

یه کهم: (دووباره دارشتهوه)

ئهنجومه نیک به ناوی (ئهنجومه نی کاروباری نافرتهان له ههریمی کوردستان) له ههریم دادهمه زریته و خاوهن کهسایه تی معنهوی و سه ریخوی دارایی و کارگیری ده بیته و سه رۆکی ئهنجومه ن سه رۆکایه تی ده کات و به ئهنجومه نی وهزیران ده به سه ریته وهو باره گاکه ی له شاری ههولیر ده بیته.

دووهم: ئهنجومه ن سه رۆکی ده بیته به پله ی وهزیرو نوینه رایه تی ئهنجومه ن ده کات له بهردهم لایه نه کانی دیکه و به مه رسومیکی ههریمی له سهر پێشنیاری سه رۆکی ئهنجومه نی وهزیران و ره زامه ندی په رله مانی ههریم دادهمه زریته، به و مه رجه ی له هاو لاتیانی ههریم بیته له وانه ی خاوهن شه زایین له بواری کاروباری نافرتهان و به لای کهم هه لگری پروانه ی زانکۆی به رای بیته.

سێهه: سه رۆکی ئهنجومه ن جیگریکی ده بیته به پله ی تایهت به مه رسومیکی ههریمی له سهر پێشنیاری سه رۆکی ئهنجومه نی وهزیران دادهمه زریته، به و مه رجه ی له هاو لاتیانی ههریم بیته له وانه ی خاوهن شه زایین له بواری کاروباری نافرتهان و به لای کهم هه لگری پروانه ی زانکۆی به رای بیته و له وه زیفه ی گشتیدا بو ماوه بک له ده سان که مته نه بیته راژه ی هه بیته.

ماددهی سێهه:

نامانجه کانی نه م یاسایه بریتیه له مانه ی خواره وه:

یه کهم: مسۆگه رکردنی به کسانی له نیوان پیاو و نافرته له سه رجه م بواره کانی ژیان و ده سه به رکردنی نه و ماف و نازادیانه ی نافرتهان که له ده ستورو یاسا و به لگه نامه نیوده وه لته تیه کاندایه قیان له سهر کراوه و کارکردن له سهر لایه رده ی گشت جوهره کانی جیاکاری و توندوتیژی دژی نافرتهان.

دووهم: مسۆگه رکردنی به شداری نافرته ی کوردستانی له ژباندا له ناسته کۆمه لایه تی و نابووری و یاسایی و سیاسی و روشنبیرییه کاندایه و به شدار بوونی له دروستکردنی بریاره کان و به رپرستی سه رکردایه تی و پته وکردنی رۆلی له پرۆسه ی گه شه سه ندندا.

سپهه: دابنکردنی پاراستنی کۆمهلایهتی و یاسایی بۆ نافرتهی کوردستانی و مسۆگهرکردنی شکۆمهندی و ینگه کۆمهلایهتیه که ی وهک هاو لاتیینی خواوهن تهواوی مافه کانی له گشت قۆناغه کانی ژیانیدا.

بهشی سپهه

ههیکه لی ریکهستنی نه نجومهن

ماددهی چوارهه: نه نجومهن:

یه کهه: نهجومهنی کاروباری نافرتهان له ههریمی کوردستان له سهروکی نهجومهن و نهندامیتی ههر یهک له جینگری سهروکی نهجومهن و بهرپوه بهره گشتی و راویژکارانی نهجومهن پیکدیت.

دووهه: نهجومهن سکرترینکی ههیهو دهبیته بریاردهری نهجومهن، و مهرجه ههنگری بروانامهی زانکۆیی بهرای بیته.

سپهه: نهجومهن ههر یهک لهه بهرپوه بهرایهتیه گشتیهانی خوارهوهی دهبیته: و ههر یهکیکیان بهرپوه دهبردیت له لایهن فرمانبهرنیک به پلهی بهرپوه بهری گشتی که بهلای کهه ههنگری بروانامهی زانکۆیی بهرای بیته و شارهزایی وهزیفی ههبیته له بواری کاری نهو بهرپوه بهرایهتیهی له نهستۆی دهگریته بۆ ماوهیهک له ده سال کهمتر نهبیته.

۱- بهرپوه بهرایهتی گشتی کاروباری کارگیری و دارایی و یاسایی و پلاندانان.

۲- بهرپوه بهرایهتی گشتی پهیههندییهکان و راگهیاندن و توژیتهوهو دۆکیومیتکردن.

۳- بهرپوه بهرایهتیه گشتیه کانی کاروباری نافرتهان له پارێژگاگان و نیدارهی گهرمیان.

چوارهه: نهجومهن چهند راویژکارینی ههیهو مهرجه له ههر یهکیکیان بهلای کهه ههنگری بروانامهی زانکۆیی بهرای بیته و شارهزایی وهزیفی ههبیته بۆ ماوهیهک له ده سال کهمتر نهبیته.

پنجهم: نابیت نیوانی نهو وهزیفانهی لهه یاسایه دا دهقیان لهسهه کراوه له گهه ینگه و بهرپرستییه جۆراوجۆره کانی یهکیتهی و کۆمهلهو ریکهخراوه کانی کۆمهلگهی مهدهنی، کۆبکریتهوه.

ماددهی پینجهم:

نهجومه ن لهسه ر بانگههشتی سهروکه کهی هه ر مانگیك به کجار یان له کاتی پینوستی به ناماده بوونی زۆرینهی نهندامه کانی کۆده بیتهوه، و برپاره کانی به رهزامهندی زۆرینهی نهندامه ناماده بووه کانی وهرده گریت و نه گهر دهنگه کان به کسان بن نهوا نهو لایه نه پینشده خریت که سهروکی نهجومه ن دهنگی له گه ل داوه.

بهشی چواره م

تاییه تکارییه کانی نه نجومه ن

ماددهی شه شه م:

نهجومه ن تاییه تکار ده بیته بهمانه ی خواره وه:

یه که م: وینه کیشانی نهو سیاسه تانه ی په یوه ستن به په ره پیدانی نافرته ی کوردستانی و دیار کردنی نهو کیشه و ناسته ننگانه ی رووبه روویان ده بنه وه له گه ل دانانی رینگه چاره و میکانیزم بو چاره سه ر کردنیان.

دووه م: کار کردن له سه ر جیه جیکردنی سه رجه م نهو ریککه وتنامه نیوده وله تییانه ی په یوه ستن به ماف و کاروباری نافرته تانه وه نهوانه ی کۆماری عیراق بوته نهندام تیا یاندا.

سه یه م: پینشیار کردنی پرۆزه یاساو پیروهوی په یوه ندار به ریکخستن و په ره پیدانی کاروبار و پرسی نافرته تان و بهرز کردنه وه یان بو نهجومه نی وه زیان.

چواره م: دانانی سیاسه ت و بهرنامه ی تاییه ت به راهی تان و شیاندنی نافرته تان.

پینجه م: دانانی میکانیزم و رینگه بو هی تانه دی په کسانی و دهسته بهر کردنی هاوده رفه تی له نیوان پیاو و نافرته و مسۆگه ر کردنی سه رجه م ماف و نازادییه کانی نافرته و مسۆگه ر کردنی به شداریی کارای شان به شانی پیاو له ژبانی سیاسی و گشت ناسته کانی دیکه دا.

شه شه م: دانانی میکانیزم و ریکاری پینوست بو لایردنی سه رجه م دیارده کانی توندوتیژی و جیاکاری دژی نافرته تان و رینگه کانی پاراستیان له رووی کۆمه لایه تی و یاسایه وه.

حه وته م: هه مانه نگی و کار کردن له گه ل سه رجه م په کینی و کۆمه له ی نافرته تان و ریکخراوه نیوده وله تی و هه ریمایه تی و ریکخراوه کانی کۆمه لگی مه ده نی له ناوه وه و ده ره وه له پینا و هی تانه دی نامانجه کانی نه م یاسایه.

ههشتم: کار کردن له سهر داینگردنی باشترین ریگه چاره ی پاراستن و پیشکەشکردنی یارمەتی پیوست بۆ نافرەتانی قوربانیانی جیاکاری و توندوتیژی به ههماهنگی له گەل لایەنه په یوه نداره کان.

نۆیەم: کار کردن له گەل لایەنه په یوه نداره کان بۆ پەرەپێدان و شیاندن و روشنیرکردنی نافرەت و کۆمەلگە به شیوه یه کی گشتی له ریگه ی ریکخستی خولی فیرکاری و راهیتان و شیاندن و نهجامدانی وۆرکشۆپ و کۆرو ناماده کردنی توژیتهوه و لیکۆلتیهوه و راپۆرت و بلاوکردنهوه یان به سهرجه م نامرازه کاندای.

دهیەم: بریاردانی بهرنامه و پلان و راپۆرتی په یوه ست به پەرەپێدانی هه لکەوتی نافرەتان له سهرجه م لایەنه کان ئەوانه ی له لایەن سەرۆکی ئەنجومه ن و لایەنی حکومی و ناحکومی په یوه ندار پیشکەشکراون.

یازدهم: بریاردانی بودجه ی ئەنجومه ن.

دوازدهم: پیشنیارکردنی دامەزراندنی جیگری سەرۆک و بهرپوه به ره گشتی و راپۆرتکارانی ئەنجومه ن.

سیزدهم: هیتانه کایه یان هه لره شانده نه وه یان لیکدان یان لیکجیاکردنه وه یان گۆرینی بهرپوه به رایه تی و بهش و هۆبه کان له ناو بهرپوه به رایه تیه گشتیه کانی سهر به ئەنجومه ن.

چوارهم: ره زامه ندیدان له سهر پشتبه ستن به شاره زایان له پرسه کانی نافرەتان له کاتی پیوستیدا.

پازدهم: دهر کردنی بریارو راسپارده ی پیوست بۆ پیاده کردنی ئەو تایه تکاریه تیه سهره وه.

بهشی پینجه م

تایه تکاریه کانی سەرۆکی ئەنجومه ن

مادده ی جهوتهم:

یه کهم: سهر بهرشتیکردنی لایه نی جیه جیکاری و کارگیری ئەنجومه ن و نوینه رایه تی کردنی و ناماده بوون له کۆبوونه وه کانی ئەنجومه نی وه زیران له کاتی باسکردنی ئەو پرسانه ی په یوه ستن به کاروباری نافرەتانه وه.

دووه م: کار کردن له گەل جۆره ها لایەن و به سهرجه م نامرازه یاسایه به رده سه کانه وه له پیناو هیتانه دی نامانجه کانی ئەم یاسایه.

سێه م: ناماده کردنی راپۆرت و پیشنیارکردنی بهرنامه و پلان دهر به ره ی ریگه کانی پەرەپێدانی هه لکەوتی نافرەتی کوردستانی له سهرجه م بواره کان و بهرزکردنه وه یان بۆ ئەنجومه ن به مه به ستی بریاردانی.

چوارهم: به دوا داچوونی کاری ئهجومه ن له ریگه ی هه ماههنگی کردنی تهواو له گه ن سه رجهم وهزارهت و فرمانگه کانی دیکه و لایه نی ناحکومی له پیناو جیه جیکردنی برپاره کانی ئهجومه ن و جیگیرکردنی سیاست و بهرنامه کانی و دیارکردنی ئه و ناستهنگانه ی رووبهروویان ده بنه وه له گه ن دانانی ریگه چاره ی گونجاو بو چاره سه رکردنیان.

پنجهم: پیشنیارکردنی بودجه ی ئهجومه ن.

شهشم: ته خو یلکردنی هه ندیک له نه رک و ده سه لاته کانی بو جیگره که ی.

ههوتهم: پیشنیارکردنی دامه زانندی بهرپوه بهری بهرپوه بهرایه تیه کان و هینانه کایه ی بهرپوه بهرایه تی و بهش و هۆبه یان لیکدانیان یان هه لته و شانده وه یان یان لیکجیا کردنه وه یان یان گۆرینیان ههروه ها پیشنیارکردنی شاره زیان بو پشتبه ست پینانه وه.

هه شته م: دیارکردنی نه رک و میکانیزمه کانی کاری فرمانگه کانی ئهجومه ن.

نۆیه م: پیشنیارکردنی رینه مایی پیوست بو ناسانکاری جیه جیکردنی حوکمه کانی نه م یاسایه و پیشکه شکردنی بو ئهجومه ن به مه به ستی ره زامه ندیدان له سه ری.

ده یه م: هه ر نه رکینکی دیکه که له لایه ن ئهجومه نه وه پتی ده سپهردیت.

به شی ده یه م

حوکمه کۆتاییه کان

ماده ی هه شته م:

ئهجومه ن بو ی هه یه رینه مایی پیوست بو ناسانکاری جیه جیکردنی حوکمه کانی نه م یاسایه ده ربکات.

ماده ی نۆیه م:

پیوسته له سه ر سه رجهم لایه نه کان حوکمه کانی نه م یاسایه جیه جی بکه ن.

ماده ی ده یه م:

کار به هیچ ده قینکی یاسایی یان برپاریکی ناکۆک له گه ن حوکمه کانی نه م یاسایه دا ناکریت.

ماددەى يازدەم :

نەم ياسايە لە رېڭكەوتى بلاو كوردنەوەى لە رۆژنامەى فەرمى (وەقايەى كوردستان) جىيەجى دەكرىت.

هۆيەكانى دەرچوواندن

لەپىناو مسۆگەر كوردنى يەكسانى نىوان پياوو ئافرەت لە ھەرىم و مسۆگەر كوردنى سەرچەم مافەكانى ئافرەتى كوردستانى لەبەر رۆشنايى ريساكانى دەستور و ياسا و بەلگەنامە نۆدەولتەتییەكان و بە مەبەستى لاڤردنى جياكارى دژى ئافرەتان و نەھىشتى سەرچەم روالتەكانى توندوتیژی و لىكەوتەكانى میراتى كۆمەلایەتیی رابردوو ئەوانەى رووبەر و وویان دەبیتەو ھەروەھا داين كوردنى باشترین پاراستى ياسايى و كۆمەلایەتى بۆى ئەویش لە رېڭكەى دامەزراندنى ئەنجومەنىكى تايبەتەند بە كاروبارى ئافرەتان و لەئەستۆگرتنى گشت ئەو شتانەى پىويست بۆ مسۆگەر كوردنى ھىنانەدى ئەو نامانجانەى لەسەرەو ھەر وەھىا پىكراو، ھەروەھا بەستەوەى ئەم ئەنجومەنە بە دەسلەتتى جىيەجى كوردن لە ھەرىمدا دەخاتە بەردەم بەرپر سيارەتییەكانى بەرامبەر بەو ئافرەتانەى بەحەق نوینەرايەتى نىو ھەر گەنگەكەى كۆمەلگە دەكەن و لە ھەمان كاتدا تەواوكارى پىويست لەگەل رېڭكراوەكانى كۆمەلگەى مەدەنى پەيوەندار بە كاروبارى ئافرەتانەو دەستەبەر دەكات بۆ مسۆگەر كوردنى مافەكانى ئافرەتان لە ھەرىمدا، ئەو ئەم ياسايە دەرچووندىرا.

بەشى دووهم

دامەزراندن و نامانجەگان

ماددەى دووهم :

يەكەم: ئەنجومەنىك بە ناوى (ئەنجومەنى كاروبارى ئافرهتان لە ھەرىمى كوردستان) لە ھەرىم دادەمەزرىت و خاوەن كەسايەتى مەعنەوى و سەربەخۆى داراى و كارگىرى دەبىت و سەرۆكى ئەنجومەن سەرۆكايەتى دەكات و بە ئەنجومەنى وەزيران دەبەستىتموو و بارەگاگەى لە شارى ھەولير دەبىت.

دووهم: ئەنجومەن سەرۆكىكى دەبىت بە پلەى وەزىرو نوینەرايەتى ئەنجومەن دەكات لەبەردەم لایەنەكانى دىكەو بە مەرسومىكى ھەرىمى لەسەر پىشنيارى سەرۆكى ئەنجومەنى وەزيران و رەزامەندى پەرلەمانى ھەرىم دادەمەزرىت، بەو مەرجەى لە ھاولاتيانى ھەرىم بىت لەوانەى خاوەن شارەزايين لە بوارى كاروبارى ئافرهتان و بەلاى كەم ھەلگىرى پروانامەى زانكۆى بەراى بىت.

سپيەم: سەرۆكى ئەنجومەن جىگىرىكى دەبىت بە پلەى تايبەت بە مەرسومىكى ھەرىمى لەسەر پىشنيارى سەرۆكى ئەنجومەنى وەزيران دادەمەزرىت، بەو مەرجەى لە ھاولاتيانى ھەرىم بىت لەوانەى خاوەن شارەزايين لە بوارى كاروبارى ئافرهتان و بەلاى كەم ھەلگىرى پروانامەى زانكۆى بەراى بىت و لە وەزىفەى گشتيدا بو ماوەيكە لە دە سال كەمتر نەبىت راژەى ھەبىت.

ماددەى سپيەم:

نامانجەكانى ئەم ياسايە برىتيە لەمانەى خواوہ:

يەكەم: مسۆگەر كردنى يەكسانى لە نيوان پياو و ئافرهت لە سەرجم بوارەكانى ژيان و دەستەبەر كردنى ئەو ماف و نازادىيانەى ئافرهتان كە لە دەستورو ياساو بەلگەنامە نيودەولتەتيەكاندا دەقيان لەسەر كراوہ و كار كردن لەسەر لا بردنى گشت جۆرەكانى جياكارى و توندوتىژى دژى ئافرهتان.

دووهم: مسۆگەر كردنى بەشدارى ئافرهتى كوردستانى لە ژياندا لە ناستە كۆمەلايەتى و ئابوورى و ياسايى و سياسى و رۆشنىريەكاندا، و بەشدارىبوونى لە دروستكردنى بربارەكان و بەرپرسيى سەركرديەتى و پتەوكردنى رۆلتى لە پرۆسەى گەشەسەندندا.

سپهه: داينکردنى پاراستى كۆمهلايهتى و ياساى بۇ نافرەتى كوردستانى و مسوگەرکردنى شكۆمەندى و يىنگە كۆمهلايهتتە كەي وەك ھاۋلايتتىكى خاۋەن تەۋاۋى مافەكانى لە گشت قۇناغەكانى ژيانيدا.

بەشى سپهه

ھەيكەلى رىكخستنى ئەنجومەن

ماددەى چوارەم: ئەنجومەن:

يەكەم: ئەنجومەنى كاروبارى نافرەتان لە ھەرىمى كوردستان لە سەرۆكى ئەنجومەن و ئەندامىتى ھەر يەك لە جىنگرى سەرۆكى ئەنجومەن و بەرپۆبەرە گشتى و راۋىژكارانى ئەنجومەن يىنگدەيت.

دووم: ئەنجومەن سكرتيرىكى ھەيەو دەبىتە برپاردەرى ئەنجومەن، و مەرجە ھەلگىرى پروانامەى زانكۆيى بەرايى يىت.

سپهه: ئەنجومەن ھەر يەك لەم بەرپۆبەرەيەتتە گشتيانەى خوارەۋەى دەبىت: و ھەر يەككىيان بەرپۆبە دەبردەيت لە لاين فرمانبەرىك بە پەلى بەرپۆبەرى گشتى كە بەلاى كەم ھەلگىرى پروانامەى زانكۆيى بەرايى يىت و شارەزايى ۋەزىفى ھەبىت لە بوارى كارى ئەو بەرپۆبەرەيەتتەى لە ئەستۆى دەگرەيت بۇ ماۋەيەك لە دە سال كەمتر نەبىت.

۱- بەرپۆبەرەيتى گشتى كاروبارى كارگىرى و دارايى و ياساى و پلاننانان.

۲- بەرپۆبەرەيتى گشتى پەيوەندىيەكان و راگەياندن و توژىنەۋەو دۆكيومىنتكردن.

۳- بەرپۆبەرەيتتە گشتىيەكانى كاروبارى نافرەتان لە پارىژگاكان و ئىدارەى گەرميان.

چوارەم: ئەنجومەن چەند راۋىژكارىكى ھەيەو مەرجە لە ھەر يەككىيان بەلاى كەم ھەلگىرى پروانامەى زانكۆيى بەرايى يىت و شارەزايى ۋەزىفى ھەبىت بۇ ماۋەيەك لە دە سال كەمتر نەبىت.

پىنجەم: نايىت نيوانى ئەو ۋەزىفانەى لەم ياسايدە دەقيان لەسەر كراۋە لەگەل يىنگەو بەرپرستىيە جۇراوجۇرەكانى يەككىتى و كۆمەلەو رىكخراۋەكانى كۆمەلگەى مەدەنى، كۆبكرتەۋە.

ماددهی پینجهم:

نهجومه‌ن له‌سه‌ر بانگه‌پشتی سه‌رۆکه‌که‌ی هه‌ر مانگیك یه‌كجار یان له‌ کاتی پینوستی به‌ ناماده‌بوونی زۆرینه‌ی ئەندامه‌کانی کۆده‌بیته‌وه، و بریاره‌کانی به‌ ره‌زامه‌ندی زۆرینه‌ی ئەندامه‌ ناماده‌بووه‌کانی وه‌رده‌گریت و نه‌گه‌ر ده‌نگه‌کان به‌ کسان بن نه‌وا نه‌و لایه‌نه‌ پێشده‌خریت که سه‌رۆکی نه‌جومه‌ن ده‌نگی له‌ گه‌ل داوه‌.

به‌شی چواره‌م

تایبه‌تکاریه‌کانی نه‌جومه‌ن

مادده‌ی شه‌شهم:

نه‌جومه‌ن تایبه‌تکار ده‌بیت به‌مانه‌ی خواره‌وه‌:

یه‌که‌م: وینه‌کێشانی نه‌و سیاسه‌تانه‌ی په‌یوه‌ستن به‌ په‌ره‌پێدانی ناهه‌تی کوردستانی و دیارکردنی نه‌و کیشه‌و ناسته‌نگانه‌ی رووبه‌روویان ده‌بنه‌وه له‌ گه‌ل دانانی رینگه‌چاره‌و میکانیزم بۆ چاره‌سه‌رکردیان.

دووه‌م: کارکردن له‌سه‌ر جیه‌جیکردنی سه‌رجه‌م نه‌و رینگه‌وتنامه‌ نیوده‌وله‌تیانه‌ی په‌یوه‌ستن به‌ ماف و کاروباری ناهه‌تانه‌وه نه‌وانه‌ی کۆماری عێراق بۆته نه‌ندام تیااندا.

سێهه‌م: پێشیارکردنی پرۆژه یاسا و پێه‌وه‌ی په‌یوه‌ندار به‌ رینگه‌وتن و په‌ره‌پێدانی کاروبار و پرسی ناهه‌تان و به‌رزکردنه‌وه‌یان بۆ نه‌جومه‌نی وه‌زیران.

چواره‌م: دانانی سیاسه‌ت و به‌رنامه‌ی تایه‌ت به‌ راهێنان و شیانندی ناهه‌تان.

پینجه‌م: دانانی میکانیزم و رینگه‌ بۆ هێنانه‌دی یه‌کسانی و ده‌سته‌به‌رکردنی هاوده‌ره‌فته‌ی له‌ نیوان پیاو و ناهه‌ت و مسۆگه‌رکردنی سه‌رجه‌م ماف و نازادیه‌کانی ناهه‌ت و مسۆگه‌رکردنی به‌شداریه‌ی کارای شان به‌ شانی پیاو له‌ ژبانی سیاسی و گشت ناسته‌کانی دیکه‌دا.

شه‌شهم: دانانی میکانیزم و رینگه‌ پینوست بۆ لاه‌ردنی سه‌رجه‌م دیارده‌کانی توندوتیژی و جیاکاری دژی ناهه‌تان و رینگه‌کانی پاراستیان له‌ رووی کۆمه‌لایه‌تی و یاسایه‌وه.

حه‌وه‌هه‌م: هه‌ماهه‌نگی و کارکردن له‌ گه‌ل سه‌رجه‌م یه‌کیتی و کۆمه‌له‌ی ناهه‌تان و رینگه‌خراوه‌ نیوده‌وله‌تی و هه‌ریمایه‌تی و رینگه‌خراوه‌کانی کۆمه‌لگه‌ی مه‌ده‌نی له‌ ناوه‌وه‌ ده‌ره‌وه له‌پێناو هێنانه‌دی نامانجه‌کانی نه‌م یاسایه‌.

ههشتم: کار کردن له سهر داینگردنی باشترین رینگه چاره ی پاراستن و پیشکده شکردنی یارمه تی پیوست بو نافرتهانی قوریانی جیاکاری و توندوتیزی به ههماهنگی له گهل لایه نه په یوه ندراره کان.

نۆپهم: کار کردن له گهل لایه نه په یوه ندراره کان بو پهره پیدان و شیاندن و روشنبیر کردنی نافرته و کۆمه لگه به شیوه یه کی گشتی له رینگه ی رینگه خستی خولی فیرکاری و راهینان و شیاندن و نهمجامدانی وۆرکشوپ و کۆرو ناماده کردنی تویژنه وه و لیکۆلینه وه و راپۆرت و بلاوکردنه وه یان به سهرجه م نامرازه کاندای.

دههم: بریاردانی بهرنامه و پلان و راپۆرتی په یوه ست به پهره پیدانی هه لکته وتی نافرته تان له سهرجه م لایه نه کان نه وانه ی له لایه ن سه روکی نه نجومه ن و لایه نی حکومی و ناحکومی په یوه ندراره پیشکده شکراون.

یازدهم: بریاردانی بودجه ی نه نجومه ن.

دوازدهم: پیشنیار کردنی دامه زراندنی جینگری سه روک و بهرپوه به ره گشتی و راویژکارانی نه نجومه ن.

سیزدهم: هینانه کایه یان هه لره شانده وه یان لیکدان یان لیکجیا کردنه وه یان گۆرینی بهرپوه به رایه تی و بهش و هۆبه کان له ناو بهرپوه به رایه تیه گشتیه کانی سهر به نه نجومه ن.

چوارهم: ره زامه نیدان له سهر پشته ستن به شاره زایان له پرسه کانی نافرته تان له کاتی پیوستیدا.

پازدهم: دهر کردنی بریارو راسپارده ی پیوست بو پیاده کردنی نه و تاییه تکاریه انه ی سه ره وه.

بهشی پینجه م

تاییه تکاریه کانی سه روکی نه نجومه ن

مادده ی جهوتهم:

یه کم: سه ره بهرشتیکردنی لایه نی جیه جیکاری و کارگیری نه نجومه ن و نوینه رایه تی کردنی و ناماده بوون له کۆبوونه وه کانی نه نجومه نی وه زیان له کاتی باسکردنی نه و پرسانه ی په یوه ستن به کاروباری نافرته تانه وه.

دووه م: کار کردن له گهل جوړه ها لایه ن و به سهرجه م نامرازه یاسایه بهرده سه تکه انه وه له پینا و هینانه دی نامانجه کانی نه م یاسایه.

سیهم: ناماده کردنی راپۆرت و پیشنیار کردنی بهرنامه و پلان دهرباره ی رینگه کانی پهره پیدانی هه لکته وتی نافرته تی کوردستانی له سهرجه م بواره کان و بهرز کردنه وه یان بو نه نجومه ن به مه به ستی بریاردانی.

چوارهم: به دوا داچوونی کاری نهنجومهن له ریڼگه ی ههماهنگی کردنی تهواو له گهل سهرجهم وهزارهت و فرمانگه کانی دیکه و لایه نی ناحکومی له پیناو جینه جینکردنی برپاره کانی نهنجومهن و جینگیرکردنی سیاست و بهرنامه کانی و دیارکردنی نهو ناستهنگانه ی رووبهروویان دهنهوه له گهل دانانی ریڼگه چاره ی گونجاو بو چاره سهرکردنیان.

پنجم: پیشیارکردنی بودجه ی نهنجومهن.

ششم: تهخویلکردنی هندنیک له نهرک و دسه لاته کانی بو جینگره که ی.

هوتهم: پیشیارکردنی دامه زانندی بهرپوه بهری بهرپوه بهرایه تیه کان و هینانه کایه ی بهرپوه بهرایه تی و بهش و هوبه یان لیکدانیان یان هله شه شاننده و هیان یان لیکجیا کردنه و هیان یان گورینیان ههروه ها پیشیارکردنی شاره زیان بو پشتبهست پینانه وه.

ههشتم: دیارکردنی نهرک و میکانیزمه کانی کاری فرمانگه کانی نهنجومهن.

نویهم: پیشیارکردنی رینمایی بیویست بو ناسانکاری جینه جینکردنی حوکمه کانی نهم یاسایه و پیشکه شکردنی بو نهنجومهن به مبهستی رهزانه ندیدان له سهری.

دهیم: هدر نهرکینکی دیکه که له لایه ن نهنجومهنوه پتی ده سپردریت.

بهشی دهیم

حوکمه کوتاییه کان

ماددهی ههشتم:

نهنجومهن بو هیه رینمایی بیویست بو ناسانکاری جینه جینکردنی حوکمه کانی نهم یاسایه دهریکات.

ماددهی نویهم:

بیویسته له سهر سهرجهم لایه نه کان حوکمه کانی نهم یاسایه جینه جی بکه ن.

ماددهی دهیم:

کار بههیچ دهقینکی یاسایی یان برپاریکی نا کوک له گهل حوکمه کانی نهم یاسایه دا ناکریت.

ماددهی یازدهم:

نهم یاسایه له ریکهوتی بلاو کردنهوهی له رۆژنامهی فهرمی (وهقایی کوردستان) جیهجی دهکریت.

هویهکانی دهرچوواندن

لهپیناو مسۆگهرکردنی یهکسانی نیوان یاوو نافرته له ههریم و مسۆگهرکردنی سهرحهم مافهکانی نافرتهی کوردستانی لهبهر رۆشنایی ریساکانی دهستورو یاساو بملگهنامه نیودهولهتیهکان و به مهبهستی لابرندی جیاکاری دژی نافرتهان و نههیشتنی سهرحهم روالهتهکانی توندوتیژی و لیکهوتهکانی میراتی کۆمهلایهتی رابردوو نهوانهی رووبهروویان دهپیتهوه ههروهها داینگردنی باشترین پاراستنی یاسایی و کۆمهلایهتی بۆی ئهویش له رینگهی دامهزراندنی ئهخۆمهتیکی تایهتهند به کاروباری نافرتهان و لهنهستۆگرتنی گشت نهو شتانهی پێویستن بۆ مسۆگهرکردنی هینانهدی نهو نامانجانهی لهسهروهه ناماژهیان پیکراوه، ههروهها بهستهوهی نهم ئهخۆمهنه به دهسهلاتی جیهجینکردن له ههریمدا دهیخاته بهردهم بهرپرسیارهتیهکانی بهرامبهر بهو نافرتهانهی بهحوق نوینهرایهتی نیوه گرنگهکهی کۆمهلگه دهکهن و له ههمان کاتدا تهواوکاری پێویست لهگهڵ ریکهخراوهکانی کۆمهلگهی مهدهنی پهپوهندار به کاروباری نافرتهانهوه دهستهبهر دهکات بۆ مسۆگهرکردنی مافهکانی نافرتهان له ههریمدا، نهوا نهم یاسایه دهرچووتندرا.